

ESTERHÁZYVÁROS NAPJAI

Előfizetési árak:

Helyben:	Vidéken:
1 óra 1 K.	1 óra 1-50 K.
3 óra 3 K.	3 óra 4-50 K.
6 óra 6 K.	6 óra 9- K.
12 óra 12 K.	1 évre 18- K.

Még mindig minden hétköznap este 3 óráig.

Ezenkívül még a kiadóhivatalt:

Szent István-ter.

Egyes szám: 4 fillér.

Hirdetés díjazásba eszt.

Feloldó szerkesztő és lapfajdos: Baranyay Lajos.

Azért hosszabbították meg a hadikölcsönjegyzés idejét, hogy még önnek is legyen alkalma a pénzületet kihasználni.

Az új miniszterelnök és a pénzhatalom.

Az új miniszterelnök itt van, már az új kormány is, érdemes tehát egy pillantást vetni Nagy Bankékra, mire nézik az új alakulást s milyen szint és milyen szívet mutatnak hozzá. Élénken emléksztünk rá, hét évvel ezelőtt micsoda örömszaj, micsoda kérkedő lelkesedés fogadta e környéken a munkapárt megszületését s Hederváry—Lukács—Tisza vállalkozását. Végre ismét a „realis” politika következik, — kiáltottak — vége a koalíció alatti bizonytalanságnak, a rakoncátlan, a jól megkonstruált kormányzathoz nem értő elemek uralmának, most megint a szolid „üzleti munka korszaka” következhetik. Utóbb kiderült, hogy nagybankék közel harminc millió koronát fektettek e vállalkozás realitásába, horribilis összeg, de ha szívükre tessük a kezüket; megvallhatják, nem volt okuk megbánni bőkezűségüket. A pártalapító befektetés busásan kamatozott. Soha olyan aranykorszaka a nagypénz uralmának, mint az elmult hét esztendő alatt, soha olyan jóbarátság, olyan megértés, olyan intimitás politika és banktöke között nem volt, mint a munkapárti rezsim idején. Párt és Bank egyek voltak születésük pillanatától s egyek maradtak mindvégig. Nagy trösztök és bankvállalkozások kormányzóit hívattak el a miniszteri padokra, főpolitikuskok a bankok foteleibe s amit állami kedvezés, kímélet és kezrejtés megadhat a kapitalista érdekeltiségnek, megkapták, szinte kérték se kellett. Az állam egy roppant affiliált intézett, egy óriási fiókká vált s a kormányt és a politikát mindenki csak előtérbe tölté, a fiókszánc nézte, affilé vezérigénységnek. A céget valóban — mindenki tudta — mások jegyzik.

Az új miniszterelnökről meg

a bankok se tudták, hogy jönni fog, sose hallottak róla, nem az ő megyéjükben való s előzőleg meg se kérdezte őket, mit szólnak vállalkozásához. Ez egészen különös, majdnem megdöbbentő eset s a börzenek és Nagy Bankéknak a fiúk is kétfelé áll a meglepetéstől, a feszült izgalomtól és csodálkozástól, mi akar ez lenni? Egy minisz-

terelnök és egy kormány, amely nem ő náluk vizítel először, nem köt életbiztosítást náluk, holott ha hinni lehet — még választásra is készül. Nagy élvezet ez, Nagy Bankék zavarát szemlélni s ha Esterházy Móric gróf egyebet nem is hozott volna egyelőre az országnak: e zúgó hallgatás a banknegyedből mindennél jobb ajánló levél.

Az új termés.

Az új kormány okosabban oldja meg a közéletelmélet.

A H. T. részvénytársaság az 1917. évi gabonatermést már a cséplőgépnél lefogalmazhatja, miként ezt a Közéletelméleti Hivatal elnökének újabb rendelete is bizonyítja. Kérdés, hogy milyen lesz a termés? A hosszas szárazság folytán a jótaony eső elmaradt és a gabona sem fejlődni, sem pedig kalászkokba hajtani nem tudott. A rendelet értelmében — a gazda meg az elcséplő gabonatermésből sem tarthatja vissza a saját céljaira és a gazdasági s házi szükségletre a megkívánt mennyiséget; vagyis más szóval ez annyit: a föld, a munka verejéke a tied ugyan gazda, de az a termés az anyém s ehhez neked nyulnod nem szabad, mert a kormány fogja neked a gazdasági és házi szükséglet céljaira ezeket kiutalni... de mikor? ... majd tavasszal, amikor már minden kérészt rekvirálva lesz s te addig a családdal, gazdasági marha és egyéb állatállományoddal elvésztesd s elpusztulál. Így akart gondoskodni a Tisza kormányrólunk. Háza az isteni gondviselésnek, a kormányzatban fordulat állott be és reméljük, hogy ez új, szociális érzékkel bíró kormány másképp fog intézkedni és kiadandó rendeleteiben, az igazságosság és méltányosság szabályait tartani fogja szembe előtt és mindnyájunk jogos igényeit ki fogja elégíteni.

Sokkal fontosabbnak tartjuk azonban reánk gazdákra a folyó hó 10-én tartott nagygyűlést, mely impozáns részvet-

mellett Budapesten folyt le. E gyűlésen Rubinek Gyula igazgató, Gadl Gaszton határozati javaslatot nyújtottak be, igen ügyes és szakavatott indokolás közepette, és ez indoklást és javaslatot minden egyes gazda csak a legnagyobb örömmel átvizsgálhatja s tehát magáévá mindenki és kívánhatja, hogy a kormány a gazdák e jogos kérelmének eleget tegyen, vagyis a gazdákat érdeklő, sőt az egész ország érdekeit védő és szem előtt tartó igényeket kielégítse.

Kéri a gabonának méltányos kiszabását, felemelést, mert már a bő gabonatermő Amerika is megselekedte, amennyiben a buza árát 51 koronában állapította meg, sőt még Olaszország is ez 50 koronában szabta meg a buza árát; hozzátéve azt, hogy ez árszabás mellett, — édes kötelességének ismerje a kormány — az egyéb iparcikkek arányos határ árszabását is; de ha erre a kormány nem képes, akkor térjünk át a szabad forgalomra, szabad árfejlődésre, amely a legbiztosabb kiigénylítő tényező az egyes termelési árak között.

Mily hallatlan nagy nyereséget biztosított a buzaszítók a malomtulajdonosok és közevítőknél. Nálunk a malmok tulajdonosai, vagy azok nagyokai, a legkiválóbb minőségű búzát megvették 40-50 koronáért — nem szólva az uszomásokról, már ezek 60-80 koronáért is kaptak — a lisztet pedig eladták 110-200 kor. arányú, a koronát pedig 40 koronáért, tehát

csaknem ugyanannyiért, mint a gazda az ő búzáért kapott; a kukorica esetéből készült korpáért pedig — a fuparon kívül 30 koronát számítoltak. Mily hallatlan ár! A gazda azonban e magasért is szívesen megadta volna, ha korpát kapott volna... miért is könnytelen volt — hogy az elhullás veszedelmét kikérülje — megromlott marhaállományán tudni.

(Itt 30 sort nem közlünk a cenzura miatt.)

Nagyon helyesen mondja azért Rubinek, hogy a gabona-határakat úgy kell emelni, hogy a tömegfogyasztást, a szegény elemet ne sújtja; fel kell emelni szerinte a finom liszt árát s így az áremelési áthárítani, az igényesebb, vagyonszámú fogyasztókra és Ausztriára. A tisztviselők kenyér és lisztigényességét a Haditermény jutaléknak felhasználásával kell olcsóbbá tenni, mert ez az osztály érzi meg a legjobban a drágaság terheit.

Javasolja: hogy a H. T. jutalékának az üzem költségek fedezése után fennmaradó része a kenyérliszt árának mai színvonalon tartására s illetve az állami, köz és magántisztviselők szükségletének olcsóbb beszerzésre fordítassék. A gabonaforgalom lebonyolításánál a szövetségi nagyvilág határozottan állást foglaljon a zaklató és ismétlődő rekvirálások ellen s követeli, hogy a feleslegek a cséplési idény befejeztével állapítsanak meg és ennek alapján közzéte el a Közel. Hiv. a jövő fogyasztási évi kenyér ellátási tervét; a mezőgazdasági alkalmazottak és munkások s a néhez munkát végző ipari munkások fejkvótája, befejezve 10 éven felül családtagokat is havi 18 koronában enedélyvezetésük már folyó évi július hó 1-étől kezdődőleg, viszont a többi fogyasztók fejkvótája maradjon változatlan addig, míg a feleslegek ismeretét nyomán az emelés határozatában meg nem állapítottó; a termelői gazdasági és házi szükséglete visszatérhető s illetve a közsegben beszerzhető legyen.

Ez méltányos javaslat! A gazdasági hatalom csak a legnagyobb örömmel átvizsgálhatja s kívánhatja, hogy a kormány is értelemben hozza meg az ő újabb rendeletét.

Egy gazda.

Egyes szám ára 4 fillér.

A Székesfehérvári Központi Szeszfűző Szövetkezet.

Most már bizonyos, hogy a székesfehérvári járás huszonhat községének területére kiterjedő körzettel mimsteri engedélyt nyert Székesfehérvári Központi Szeszfűző Szövetkezet — még ebben az évben megkezdni működését. E tény pedig annyit jelent, hogy a kincstár az összes kisüstököt bevonja és palinkát főznie másnak mint a szövetkezetnek többé nem lesz szabad. Ma még ugyan sokan vannak, akik ezt nem akarják elhinni, de előbb-utóbb kénytelenek lesznek belátni, hogy a régi világnak vége van.

A székesfehérvári járásra kizárólagos jogot nyert szeszfűző szövetkezetnek ma már nemcsak, hogy engedélye van; de bejegyzett cég is. Sőt igazgatósága már meg is kezdte működését. Bár a szövetkezet még ezidén nem építi meg és nem szereli fel a szeszgyárat, a törköly és sóprú kifőzését az ősszel feltétlenül megkezd. Ebből a célból az igazgatóság egy időre ideiglenes helyiségről gondoskodik; de a jövőendő gyártelep megszerzése érdekében is megkezdte a tárgyalásokat. Minthogy a szövetkezet iránt a bizalom napról napra erősödik s a tagok száma egyre szaporodik, működéséhez a legszebb reményeket fűzzük és az érdekelt szőlősgazdáknak és gyümölcs-termelőknek is a legmeglegh-

ben ajánljuk, hogy tagjaikkal sorába belépjenek. Jelentkezni dr. Kövesy István ügyvédnél.

(Megyeház-utca 18.) a szövetkezet ügyvezető-igazgatójánál lehet.

A Tisza-kormány mulasztása.

Nem segített a nyugdíjasokon.

A megbukott Tisza-kormány egyre halogatta a nyugdíjasok pénzsegélyének kiutalását. Azalatt mentefőtözött a kormány nál járt bizottság előtt, hogy indemnitás tárgyalásnál szándékozik javaslatot tenni ez iránt.

Nem áll, hogy nem lett volna módja a szegény nyomorgó nyugdíjasokon és özvegyeken segíteni. Ép úgy megtehette volna, mint ahogy a háztartásoknak megszavazta és gyorsan kiutalta a segélyt, amellyel különben bukása pillanatában is a legrosszabb szolgálatot tette és gyűlöletes emléket hagyott hátra.

A nyugdíjasok közül különösen azok tengődnek és kopálnak, akik 1912. év előtt, a régi nyugdíjtörvények szerinti élvezik éhdijsaikat. A volt kormány érzéketlensége a hivatalnok nyomor iránt különösen a nyugdíjasokkal szemben a háború alatt tanusított magatartásból világlik ki. Persze odafont a bársonyszékben, a zsiros mellékjövédelmű állásokban az évekkel ezelőtt megszabott szűk nyugdíj neveltséges voltát belátni képes nem volt az a kormány,

amely mindig behunyt szemekkel állott a méltányos igények és követelések előtt.

Ertesülésünk szerint az országos hadsegélyző bizottság már két hónappal ezelőtt be-terjesztette a tervezetet a kormánynak, amelynek azonban ennyi idő alatt sem volt ideje ennek a szegény népnek segítségére sietni.

A bizottság tervezete szerint a segélyek a következőkben vannak megállapítva:

Tiszviselők: 1200 korona nyugdíj 200 koronát, 2000 koronáig 250 koronát, 3000 koronáig 300 koronát, 4600 koronáig 350 korona segélyt. Özvegyek: 1200 koronáig 200 koronát, 2000 koronáig 250 koronát, 2800 koronáig 300 koronát, 3200 koronáig 350 korona segélyt.

Altisztek, szolgák és özvegyek: 1200 koronáig 100 kor. segély.

Ertesülésünk szerint az új kormány elfogadja az országos hadsegélyző bizottság javaslatát s kormányra lépésének első napjaiban kiutalja a segélyt, bár csak alamszina lesz, de mégis enyhíteni fog sok ezer nyugdíjas és özvegy nyomorán.

A Fejérmegyei Napló

hadifogoly levelező osztálya.

A Fejérmegyei Napló hároméves nagyarányú és mindent felölelő háborús tevékenységét folytatja, amikor felállította a teljesen ingyenes hadifogoly német és francia levelező osztályát. Hadifogóságban sanyilódó katonatestvéreink a legtöbb esetben azért nem kapják meg hozzátartozóiknak leveleit, mert helytelen a címzés és magyar nyelven íródnak. Tudvalevőleg magyar levélcenzor rendszerint nincsen az ellenséges államokban s ennek következtében a magyar levelezéseket nem továbbítják. A német és francia nyelven írt és pontosan megcímzett levelek biztosabban eljutnak rendeltetési helyükre, ezért állítottuk fel hadifogoly-levéliro osztályunkat s az minden szombat- délelőtt 10 órától délig tart hivatalos órákat a szerkesztőség irodájában. Ez idő alatt bárkinek teljesen ingyen megírjuk német vagy francia nyelven a hadifogolyoknak szóló leveleket. Hadifogoly levelező osztályunkat Renaudné öngyűsága, felsőbbteleányiskolai francia tanárnő vezeti. Szives fáradozását hazafias lelkesedésből önzetlenül ajánlotta fel e nemes célra. A Fejérmegyei Napló értesít mindenkit, hogy hadifogoly levelező osztálya már a múlt szombaton megnyílt.

Hol van legbiztosabb helyen a pénz?

Hol nem érheti kár a világháború alatt?

EGYEDÜL A HADIKÖLCSÖNBEN.

A Hindenburgok nagy napjaiból.

Teljes gőzzel előre.

Gyöngén világosodott, előbb halvány majd sötétebb narancsárgában csillogó lepel hullámozott az égboltozaton, Lilla árnyak lebegtek a völgyek fölött, ellakavria a mélység homályában még csendesen szunnyadó erdők, kelle mesén cirgató friss szellő futkározta végig a hegyeket — hajnalodott.

A nap még nem lépett rá az ég aljára, hogy megkezdje napi sétáját, de azért óriási reflektor módjára már színen és csillogásban utánozhatatlan képeket vetített az égboltozatra, mintha bravuroskodni akart volna, bemutatni mesés fény és szingardagságát s amint vakító tűztestek kilépett a fávóli keleti harmok mögül, aranyos sugari megróhanták a csúcsokat és gerinceket is, végigcsókolták a magasságok megrendíthetetlen sziklaóriásait s fölcsemázták pazar csillogással.

Csak a völgyek maradtak sértetlen homályban. De a homály — amint emelkedett a nap — köddé sűrűsödött, nagy fehér gomolyagokká, amelyek fehér léggömbökkel állg észrevehető mozgással emelkedtek a magasba, hol szárnyára kapta és széltépdeste őket a szél.

Ébredezett a természet. Susogásba fogtak az erdők, dalolásba a madárkák, csillogó bogárkák zümmögve röpködtek a napsugarakban: a mélyeséges csönd kezdett átmenni az élet zajába, hogy aztán bele vegyüljön nemsokára az emberek zaja is, a tobzódó, háborús emberiség bratális lármája.

Nyugodtan heverészünk a magas fűben, sáttérezünk azon az áldott napsugáron, amelyet az idő mostohasága már megtagadott tőlünk. A tisztáson ugatásra készen álltak nagy ügyvel bajjal előreszállított

ágyunk. A keskeny gyaloguton bajorok vonultak előre, mosolyogva lépkedtek el közöttünk a szalás szöke legények, szájukból picinke pipa kunkorodott előre, nyakukban vászonba varrt tölteinyűzér lógott. Zászlóaljunk csak maradt tovább az ágyunknál, ennek némelyik baka igen örült, mert... legalább becsirozunk egy mokány ttközetet. A táborüzeket még világosodás előtt kioltogattuk. Az izzó paraszaknál bosnyák módra guggolva főzték bakáink a fekete kávé.

Megszóllalt az alsó ágyú; meg volt törve a szépséges keretkebe semmiképpen bele nem illő nyers bömblés által az ünnepies csönd, csunyan sávitett el a fejünk fölött az, ellenséges shrapnell s nagyot pukanya explodált a völgy felett, fehér füstje sokáig ott lebegett a légben, mint szízfelhő varlagombóc. Sievelj menekültünk szikláik mögé, vastagabb fatörzsek mögé.

A némaságnak ezek a nagy kedvelői: erdők, völgyek és sziklák kénytelenül hallgatták a háboruzó emberiség vad lármáját, minden ágyudördülésre percenkig morajlottak a mély szakadékok és a sűrű erdők, zúgtak bugták,

lehurrpaták a csendháborítokat mintegy kifejezést adva nemet-szűsüknek.

Előttünk is megindult a harci zaj, isszonyatos ropogásba fogtak a fegyverek és a völgyből számszoros erővel visszhangzott től a fegyverláma. Mintha ott a mélyben is folyt volna az ütközet, de sokkal vadabb, elszántabb tusakodás. És a szédítő zaj egy pillanatra sem szűnt, de folyton erősödött. Mintha száz meg száz balta aprózta volna kopogva a kemény fatuskókat, mintha óriási tömeg ordított volna exlázisában és ezer meg ezer fájdalmas sóhaj sikoltás, nyögés kellemetlen hangja töltötte volna be a léget s egy percre sem volt csendesedés, bele kellett szédülni az örületes hangzavarba; mintha megrepedtek volna a nagy hegyek és megindultak a tonnaszilikatömbök és zuhantak volna alá földindulás szerű robajjal és törtek volna közben ezer darabra.

Micsoda kemény harcok folytak elől, csak azon csodálkozunk, hogy e pogány percekben a zászlóaljunk a baka mondas szerint „szirozhatott” és ellenséges shrapnellnek ellen kemény sziklák mögé és a gerinc gölyömtes

Miért késlekedik?

hajlásaiba rejlőzködve szerepelhetett a hegyi létegről mint fedeztet. De csodálkozásra nem sok idő maradt, jött a parancs: „Hínderburgok előre!” S mi mentünk neki a pokolnak!

Egyáltalán nem tudtuk, mi folyik előttünk, csak sejtettük, hogy a román makacsul véd minden egyes darabkát hazája, otthona földjéből és lassan húzódik vissza méterről méterre. A vadászok hajlották, nyomtak őket, ott voltak mindenütt a sarkukban.

Amint a gerincei óvatosan előre húzódtunk, barcok, egészen friss csatározások nyomát láttuk úgy szólván lépérsől lépésre. Frissen állottakarások szántották keresztbe a gerincet, az erdő minden bokra és vastagabbatörzsu fája mögött kilőtt patronok hüvelyei hevertek egyrakáson s sárgában csillogtak a lombok között besűtő nap sugarakban. Az avaron friss vérnyomok pirosoltak, több helyütt fűcsában vörösített a megvaladt vér. Tépett, véraztatta rongyok szétszórva. Fegyverek, szerelekek, sapkák. Hullák, sebesültek.

Es jöttek a golyók, mintha zsákból öntötték volna, sziszegve, kopogva törtek a galyafák és cuppogva furdódtak a puha avarba. Az utolsó magaslatoit, D. Lezulit védte a román, de azt annál elkeseredettebben. Mennyivel másképp barcok itt, mint túl hazája hátárain; itt a különböző bator, sőt katona orozósná vált, hazáját, családját védte. Apává, fiúvá, aki inkább meghal, de nem enged.

Az utolsó magaslát, amely mögött a román síkság terpszekedik. Támadták a hegyet a vadászok, de nem mentek semmire, azután mi jöttünk erősítésre. Széles vonalban nyomultunk előre a bozótos, bokros erdőben. A román ágyuk bömbölvé szóriák a vasat, nyögött bele az erdő a nagy szállák darabokra szaggatva röpültek a magasa a kiszakított földdel együtt. Csúnyán sziszegtek a golyók, törtek az ágakat, kopogtak a vastagabb törzseken s porzott az avar. Vesztésünk alig volt, mert a sűrű bokrok jó takarónak, a vastag törzsek jó golyófogónak bizonyultak, de előrenyomulásunk ká a heves puskázás mégis erősen hátrállatta. Pedig már jött az est, a nap a Lezulit mögé bukott le, s a vörvörös égjárból erősen kitűnt a sötét hegy széles háta. Es amint a völgybe leszállt az esthomály, egyszerre elállt a lődözés, szabad lett az út és az egész rajvonlat hatalmas tempóban törtétt előre. A román hirtelen visszahúzódtott, már csak üres állásait találtuk meg, s azokban néhány sebesültet és halottat.

Járőrök rögtön hágták a hegyet. A századok pedig összeszedelődtek és hosszú sorokban már sötétben kezdték a hegy megmászását. Felhős volt az ég, el bujjak a csillagok, elbújt a hold, féketesség szünnyadt az egész tájon s még a messzi távolban sem csillogott semmi fény. Fenn a Lezulit tetején vörös rakéta furta fűző kigyóztést a magasa, — ez volt a jel, hogy a járőrök a tefőn vannak, és hogy szabad az út.

Illatos szénakizlak mellett vitt az utunk, jökevdőn baktattunk a kellemes lejőn. Kétoldalt fűskés bokrok sora húzódtott, a bokrok

Már mindenki tudja,

mögött elszórtan domborodtak a román takarások. A sílétben nagyokat buktak a bakák, amint faradt lábbal nekimentek egy egy földhányásnak, vagy az utból kikunkorodó gyökereknek.

Egészen lapos volt a hegy teteje és gazdag fű fedte. A századok hatalmas félkörben álltak föl elke-szülve minden eshetőségre s így tértünk éjjeli nyugovóra. Puhá széna lett az ágyunk és langyos szellő az elalatlónk.

De az éjszakánk csunya volt; megeredt az eső, bőrig áztunk. Az esővíz bő patakokban ömlött alá a hegyoldalon. Sűrű köd is ereszkedett alá s reggel alig láttunk néhány lépésre csak. Előttünk terült el román síkság, de az irigy köd a szemünk elé tolakodott s eltakarta előlünk.

Nem volt baj: néhány óras gyakorlat után már ugyis ott le-szünk!

B. F.

HIREK.

— Ujabb állásbetöltéseket kérnek. Ság Lajos rendőrfőkapitány a városi tanácsától kéri, hogy egy rendőrszti állást töltsön be, mert a mostani munkaerőhiány mellett képtelenség a rengeteg munkát elvégezni. Simon Sándor lb. rendőrfőkapitánytanácsossá való megválasztásával a rendőrség Ság Lajos főkapitány egyedül maradt. A másik két kapitány katonai szolgálattal teljesít, felmentésük ugyan kérelmezve van, de természetesen nem bizonyos. A mai rengeteg munka mellett pedig egy-ember nem vezetheti soká az egész rendőrség ügyeit, mert rövid idő alatt feltöltött kidől a munkából. A városi új szabályrendeletben ugyan szereve van egy rendőrfelügyelői és fogalmazói állás is, ezeket azonban most betölteni még nem lehet, mert hiányzik a kormányhatósági jóváhagyás. A régi szabályrendelet értelmében szervezve van a rendőrszti állás s azt ha lehet töltetni. Illetve a mai körülmények között be is kell töltetni, mert különben nem lehet biztosítani a rendőri ügymenetet. Ezzel sincs ugyan megoldva a munkaerő hiány, de legalább némileg segítenek rajta. A tanács minden tekintetben méltányolta a főkapitány előterjesztését s a közgyűlés elé viszi az ügyet. Maron István főszámvévo pedig a másodfőszámvévo állás betöltését kéri a tanácsától hasonló indoklással. E kérelem is a közgyűlés elé kerül.

— A Phoebus per. A Fejermégyei Napló megírta, hogy a Phoebus részvényintésesség áramfemelési pere június 15-én folytatódik a királyi törvényszéken. A per kimenetelét mindenki nagy érdeklődéssel várja, ítélethozatal azonban csak lapunk zárta után várható. Délig a pótlólag berendelt szakértők véleményét hallgatták meg.

Hogy a hadikölcsön

— Katolikus népszövetség tagjainak figyelmébe. F. hó 17 én, vasárnap délután fél 5 órakor népszövetségi értekezlet lesz a Táviráda utca 6. sz. alatt, s arra az összes tagok, férfiak és nők megjelenését kéri a helyi igazgatóság.

— Hangverseny a Lövöldében. Vasárnap délután a Lövöldében a Hadsegélyező pénztára javára hangverseny lesz. Kezdeté fél 5 órakor. Belépődíj: személyi jegy 30 fillér. Családijegy 1 kor. Katonajegy 20 fillér. Lövészegyleti tagok nem tartoznak belépődíjjal fizetni.

— Megnyílik a zöldségtélep. A Fejermégyei Napló többször ismertette a Bathány téle zöldséges bódék ügyét. A Bathány uradalom ugyanis szerződést kötött a városal, hogy a közönség zöldség ellátásáról gondoskodik a piacon e célra zöldségelárusító bódékat állít fel. Az uradalom az elarusító bódékat még ugyan nem állította fel, az árusítást azonban hétfőn már megkezdi. Ideiglenesen a régi városi bolt helyiségében bonyolítják le. A régi városi bolt a belvárosi iskola épületében volt a Károly király téren.

— Akik a balatoni fürdőkben akarnak nyáron. Somogyvármegye alispánja ma átiratban kereste föl Székesfehérvár városát, s kéri a városi hatóságot, hogy tudassa a közönséggel, akik a balatoni fürdőkben akarnak nyáron, listát vagy listijegyet vigyenek magukkal, hogy ezáltal listifelhatalású biztosítva legyen.

— A hadifogoly munkásokra is kötelező a munkásbiztosítás. Még békeidőben rendelt alapján a munkásbiztosítás kötelezettsége kiterjesztetett a hazai üzemekben alkalmazásban levő román, szerb, bolgár, török és montenegrói alattvalókra, — minthogy azonban a hazai üzemekben orosz lengyelországi illetőségű munkások is mind nagyobb számban alkalmaztatnak — az egyenlő elbánás elvénél fogva a kereskedelmi miniszter az orosz-lengyelországi alattvalókra is kiterjeszti a baleset biztosítás kötelezettségét.

— Renlow cirkusz. A nagy-szabású Renlow cirkusz csütörtökön este tartotta második előadását zsulott ház előtt. Az élvezetes műsorból különösen kimagaslott a bájos kis Hedvignek produkciója. Golyó, túzjátéka valóságos káprázatos jelenség, ugyszintén a légtornászok mutatványai is. Külön meg kell említeni még a lovas arisztant. Valamennyien zajos sikereket arattak.

— Közéletmezési ítés. A város közéletmezési csütörtökön délután ülést tartott, s azon a jövő gazdasági év beruházásait tárgyalta meg. Hosszabbban meg tárgyalta az állatbeszérés ügyét és az új biztálásokat, nemkülönben élelmi cikkeknek nagyban való bevásárlását. Konkrét határozatot az értekezlet nem hozott.

— Verekedés áldozata. Szabó István rácalmási 61 éves gazda embert összerugdaltak súlyos sérüléseivel a Szent György kórházba szállították.

A legjobb pénzelhelyezés.

— Az orosz cárok sorsa. A történelem igazolja, hogy kevés kivétellel tragikus volt a cárok vége és csak kevésnek sikerült ép bölrel, lemondással kikerülni a forradalmárok golyóját vagy tört. Rettenetes Iván borzasztó halála megfelelt nevének: megmérgezték és csak 12 napi rettenetes kínlódás után következett be halála. Hamis Demeter a forradalom kltörésének hírére a moszkvai Kremi ablakából veti le magát, összetörve, felhóhat az örfőngő csöcsélelnek martalékává lesz, s az a szó szoros értelmében darabokra tépi. Alexis, Nagy Péter fia és I. Katalin cárné szintén mérge áldozatai lettek. III. Péter saját felesége taszítja le a trónról és gyilkolja meg. Orlovi a földre teperte a cárt, reátérdelt és fojtogatni kezdte. A testőrség parancsnoka Barantinsky herceg és Teplofi azalatt egy asztalkendőtől burkot készíttet, s azzal áldozatukat megfojtották. II. Katalin cárné parancsára a trónfosztott Iván cárt 24 éves korában börtönben két tiszti a leggyalázatosabb módon ölte meg, miután a cárné övek óta ült börtönben fogva tartotta. I. Pált palotajorradalom fosztotta meg trónjától és életétől. Az összeesküvők hálószerzőjára törnek, Jeschwell herceg kardja markolatának egy csapásával zuzta össze a cár koponyáját, Zuboff gróf főlovászmester lerántja a testőrség egy tagjától a kardját és azzal fojtja meg a cárt. Mikor hire ment 1825 ben, hogy I. Sándor nem halt meg természetes halállal, Talleyrand azt mondogta: ideje már, hogy az orosz cárok megváltoztassák haláluk módját. II. Miklós cár nagyalja, II. Sándor 1881 ben nihilisták merényletének esett áldozatul. Bezártja a sort II. Miklós, az elcsapott cár, vele valószínűleg be is fejeződik a cárok története.

— Rövid hírek.

A gyöngyösi tűzkárosultak. Stern Béla gyűjtése 34 kor. Knavozivitsky Béla 50 kor. adományozott.

Hadigondozó Bizottság. A Székesfehérvári Hadigondozó Bizottság június 23 án délután 5 órakor tartja alakuló gyűlését a városházán

— Bojtorján hájhszesz korpasodás, hajhullás ellen; üvegeje 2 korona, Kapható Szűcs Róbert gyógyszerüzében.

Színház.

Az Uránia mozgószínház hírei.

Az Uránia színház igazgatója közli:

Mia May. A művészetéről és szépségéről egyaránt híres film Mia May, egy évben csak néhány szerepet vállalt, a „Fény és Army” című film Zsidófény aláírtában megkapta a díjakat. A hullód nagy lángyarában egész vagyonnal honorálják. Mia May játékát is így érthető, ha az ő szereplésével megjelenő filmek iránt is nagy a verseny. A Fény és Army című Mia May film csak egy mutatvány szám abból a sorozatból, melynek kizárólagos bemutató jogát a jövő évadra az Uránia szerezte meg. Szinte került június hó 16 és 17-én.

A hadiköcsönre.

Jegyezzen!

Ssiessen!

Jegyezzen

— Szeplo, májfoltt, pöršenés, arciszátlanság ápolására biztos hatású szer a „Korona tejkrem” (ezelőtt Crème de Lakteine), és az párszori használat után az arcot bársonysimává és hófehérré teszi. Egy kis tégely 1-20 K. Nagytégely 2 K. Kapható Szűts Róbert gyógy-szerárban.

Önkéntes árverési hirdetemény.

Néhai Vinicai Ferenc hagyatékaához tartozó szfehervári 2,675, számú betétben A. t. 1-sor szám alatt fölveit 412 négyszögöl kiterjedésű lakkház és udvar, mely forgó utca 4 szám alatt van, az örökösök által ügyvédi irodámban f. év jun. hó 17. nspjának délelött 10 órákor önkéntes árverésen a legtöbbet ígérőnek el fog adni. A föltételek irodámban megtudhóók.

Dr. Angeli Ödön
ügyvéd.

Székesfehérvár szab. kir város polgármesterétől,

6141|1917. szám,

Hatósági hirdetemény.

A platina csoportba tartozó azon fémtárgyaknak, amelyek a m. kir. konvédelmi miniszter 6854 eln. 20 b. 1917 számú rendelkezével hadicélokra igénybeveteknek jelentettek ki, megállapították a térítési árait. Az erre vonatkozó honvédelmi miniszteri rendeletét a városi hirdetés táblán (városház, kapu alatt) kifüggettettem, és ott az érdekeltek betekintheik.

Székesfehérvár, 1917. évi jun. hó 13.

Dr. Saára Gyula
polgármester

Szféhervár sz. kir. város polgármesterétől
5064|1917. közel. szám.

Felhívás margarin beszerzésre.

Az Országos Közélelmezési Hivatal 45.685|1917. VIII. számú rendelete alapján felhívom az intézményeket, vállalatokat üzleteket, amelyek élelmezési célokra rendes zsír hiányában, illetve ennek pótlásául méster-séges zsiradékot, margarint igénybe venni kívánnak, hogy ez igényüket 3 napon belül a városi közlelmezési hivatalnál (Dierbaum-ház I. emelet 20. sz.) okvetlenül jelentsek be, mert később beérkező igények legalább is egy órára figyelembe vehetők nem lesznek.

Ugyancsak azokat is felhívom, akik magánháztartási szükségleteikre margarint beszerzeni hajlandók, hogy ez iránti kívánóságukat a havi szükséglet jelzésével ugyancsak a városi közlelmezési hivatalnál szintén 3 nap alatt jelentsek be.

Szféhervár, 1917. június 13.

Dr. Kerekes Lajos
polgármester h.

Szféhervár szab. kir. város polgármesterétől.
6164|1917. szám.

Hatósági hirdetemény a rézgálic kiosztása tárgyában.

Értesitem a helybeli szőlősgazdákat, hogy s. m. kir. földmívelésügyi miniszter kiutalta a város részére megállapított rézgálic kontingens harmadik és utolsó részletét s azt az alábbiak figyelembevételével osztatom szét.

A rézgálic osztással csakis az a székesfehérvári szőlőtulajdonos kaphat, aki a rézgálicra való igényét kellő időben bejelentette s eddig csak kétféle jelentkezett utalványért. Minden októly után 90 dlg. rézgálicot szolgáltatunk ki a rendelkezben megállapított 3 K 78 filléres árban. A rézgálic kiosztása ez uttal is utalványok alapján történik, azt a jelentkező szőlőtulajdonos folyó hó 18 től kezdődőleg folyó hó 27 ig a Zichy ház II. emelet 5. számú hivatalos helyiségben vehet át. Hogy a nagy torlódást elkerüljük, az utalványok kiosztása a következő sorrendben fog történni:

Folyó hó 18 án az A. B. C., 19. án a D. F. C. E., 20. án a H., 21. én az I. J. K., 22. én az L. M., 24. én az N., 25. én az O. P. H., 26. án az S. Sz., 27. én a T. U. V. Z. betűvel kezdődő vezetéknevek vehetik át.

Továbbá mindazok, akik a kitűzött napokon bármil oknál fogva nem jelentkezettek az utalványért. Az utalvány átvételkor a városi pénztárba befizetendő a rézgálic ára s a kapott hivatalos nyugtával még ugyanaz nap a József utca 14. sz. alatti rakárhelyiségben kell jelentkezni, ott a nyugtán feltüntetett rézgálic mennyiségét a nyugt. ellenében kiszolgáltatják.

Figyelmeztetem a szőlősgazdákat, hogy a most kiutalt rézgálicot a legnagyobb takarékossgal bánjanak, mert a m. kir. földmívelésügyi miniszter a folyó évben már nem fog többet városunknak kiutalni s így a kézhöz kapott mennyiséget úgy kell beosztani, hogy az a terméig szükséges permelezésekhez kapott mennyiséget úgy kell beosztani, hogy az a terméig szükséges permelezésekhez, ha nagyon szűkösön is, de elegendő legyen.

Aki a jelen ügyben bátféle felvilágosítást óhajt, forduljon dr. Csütary G. Emil aljegyzőhöz, ő az összes szükséges információkat megtelevelével megbiztat.

Székesfehérvár, 1917. évi június hó 19. án.

Dr. Saára Gyula
polgármester.

APRÓHIRDETÉSEK.

Bármilyen eladásnál, vételnél, lakáskeresésnél, kiadásnál a legalkalmasabb és legcélcélvezetőbb mód, ha az apróhirdetéseket közzéteszük. A hirdetés eredménye tekintettel a Fejérmegyei Napló rendkívül nagy elterjedtségére, biztos. A Fejérmegyei Naplót Székesfehérvárott az egész város olvassa, mindenütt megtalálható. Sőt a vármegye minden községben nagy elterjedtségnek örvend. — Ezenkívül az ország minden részébe jár, sőt külföldre is. Az apróhirdetés díjszáma olcsó. 10 szög 1 fillér. Azonfelül minden szó 5 fillér. Vastagabb betűkkel kétszeres ár fizetendő. Az apróhirdetés levelezőlap, telefon utján is feladható. V. d. évről legelőszörű postautalványon küldeni a szöveget és a hirdetés árát. Az apróhirdetéseknél szerződés köthető s akkor díj kedvezmény is jár.

Egy 8 ló erős benzis motoros csepő garnitúra eladó. Fazekas utca 4.

Két ügyes flu pincértanulónak felvétetik. Rédey Vilmos vendéglőjében, Kossuth utca.

Hármas szekrény, íróasztal elköltözés miatt eladó. Szunyog u. 11. sz. alatt bővebbet.

Mész darabos nagyban és kicsinyben kapható Budai ut 92 sz. alatt.

Gánóczy-féle ház, Jókai utca 3. szám alatt szabadkézből eladó. Tudakozódni a házesternél.

Finom kárpitos munkákat Márton Károlynál rendeljen. Házhoz is elmegy megrendelésre. Árza bási a legolcsóbbak. Bank u. 6.

Veszünk pergetett mézet legmagasabb napi árban. Kérünk mennyiség megjelölésével ajánlatot Strausz Testvérek, Székesfehérvár, Simor utca 23.

Négy darab egyéves ártány sülő eladó. Sarló utca 35.

Apollo - színház.

Péntek, szombat, vasárnap június 15, 16 és 17-én.

A Kinetográfia mesterműve.

A LABYRINT

dráma a milliók világából, 5 felv.

Főszereplők: Clara Kimball-Young és Lillian Lorraine.

Kiegészítő műsor!

Előadások: pénteken és szombaton fél 7 és fél 9 órákor, vasárnap 3, 5 fél 7 és fél 9 kor.

Rendes helyárak.

Egytagu jó 600—1000 holdas sík vagy hullámos fekvésű

fejérmegyei

BIRTOKOT

közel vasútállomáshoz megfelelő urilakás és gazdasági épületekkel ellátva, ószi átvételre keresek megvételre. Ajánlatokat kér teljes leírással Gerényi Péter nagybérlő: Elvira major p. Tárnok (Fejérmegye.)

LEGDIVATOSABB NŐI ÉS LÁNYKA SELYEM- és SZALMAKALAPOK.

ÚJDONSÁG kalaptó lak, virágok és szallagokban.

Nagy választék blousokban!

Bőr s sárcipők olcsó árban.

kaphatók: Kováts Antalnál, Városház-tér.

URANIA-mozgóképszínház

PÉNTEK, SZOMBAT és VASÁRNAP
június hó 15, 16 és 17-én.

Filmszenzáció!

FÉNY és ÁRNY

Egy szépséges zsidóleány szomorú története, 5 felvonásban.

Főszerepben: **MIA MAY**

Remek kiegészítő műsor.

Rendes helyárak.

Előadások kezdete fél 7 és fél 9 órákor.